



Aktsomhetsvurdering og rapportering etter åpenhetsloven

30. juni 2023

Innhold

0. Selskapets rapport etter åpenhetsloven for 2023	3
Innledning.....	3
Kontaktinformasjon.....	3
Rapporteringsplikt.....	3
1. Om selskapets virksomhet	4
Selskapets organisering og driftsområde	4
Interne retningslinjer.....	4
Målsetning og fremdrift	5
2. Aktsomhetsvurderingen	5
Overordnet om selskapets fokus for aktsomhetsvurderingen – metodikk	5
Selskapets leverandørkjede og forretningspartnere.....	7
Aktsomhetsvurderinger av selskapets virksomhet	7
Resultatet av aktsomhetsvurderingen	8
3. Tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser	8
4. Overvåking av tiltak – gjennomføring og resultat	8
Innledning.....	8
Rutiner for overvåking.....	9
5. Kommunikasjon med berørte interessenter og rettighetshavere	9
6. Gjenoppretting og erstatning	9

0. Selskapets rapport etter åpenhetsloven for 2023

Innledning

Sira-Kvina skal hvert år utføre aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetsloven og offentliggjøre en redegjørelse for vurderingene.

Åpenhetsloven har til formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Denne rapporten omfatter selskapets plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderingene selskapet har gjennomført siden ikrafttredelsen av åpenhetsloven og frem til 30.06.2023. I rapporten redegjør selskapet også for tiltakene som er vurdert og iverksatt for å redusere risikoen for negative konsekvenser som selskapets aktivitet og forretningsforbindelser kan ha for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Kontaktinformasjon

Henvendelser om denne rapporten kan rettes til: Sira-Kvina kraftselskap DA ved Økonomi og administrasjonssjef Geir Liland; Geir.Liland@sirakvina.no

Rapporteringsplikt

Selskapet har hovedkontor ved Stronda 12, 4440 Tonstad og er hjemhørende i Norge.

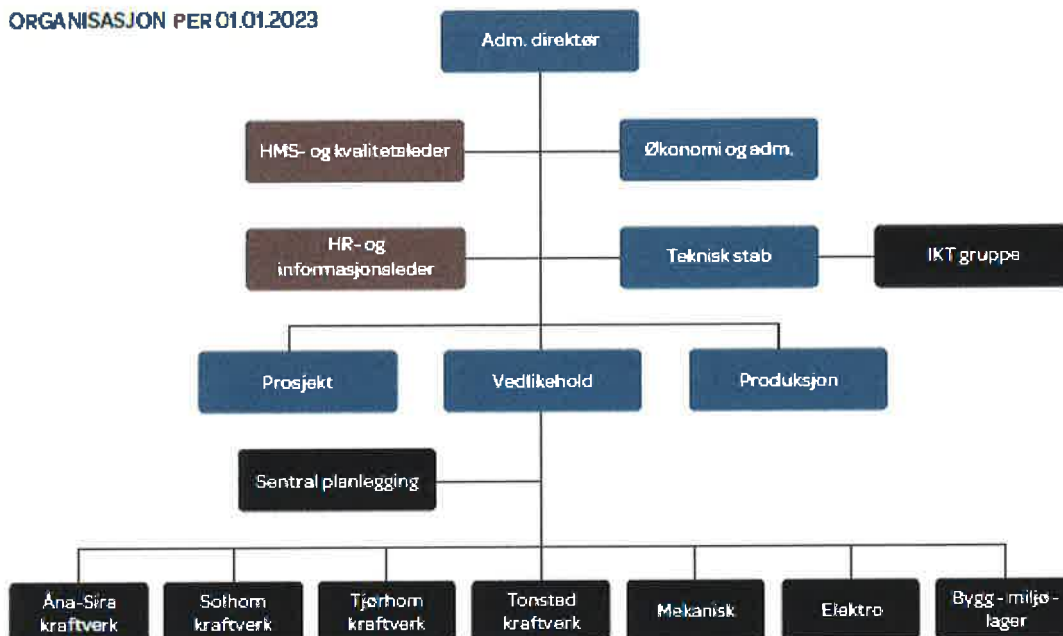
Selskapet har på balansedagen salgsinntekter, balansesum og antall årsverk som overstiger grenseverdiene, og er derfor rapporteringspliktig.

1. Om selskapets virksomhet

Selskapets organisering og driftsområde

Sira-Kvina er organisert i en vedlikeholdsavdeling, avdeling for produksjonsstyring, teknisk avdeling, prosjektavdeling og med stabsfunksjoner som vist nedenfor:

ORGANISASJON PER 01.01.2023



Sira-Kvinas virksomhet er konsentrert om energiproduksjon basert på vannkraft. En mindre del av produksjonen leveres som konsesjonskraft til berørte kommuner og fylkeskommuner. Den resterende del av produsert kraft disponeres av eierne. Selskapets anlegg og magasiner er lokalisert til ti kommuner i fylkene Agder og Rogaland med størstedelen av virksomheten i førstnevnte fylke. Kraftselskapets anlegg omfatter åtte kraftverk og 12 større reguleringsanlegg i vassdragene Sira og Kvina. Selskapet har en installert effekt på 1 770 MW, en gjennomsnittlig bruttoproduksjon de siste 30 år på 6,8 TWh og en magasinkapasitet på 5,7 TWh.

Selskapet er eid av Lyse Kraft DA (41,1%), Statkraft Energi AS (32,1%), Skagerak Kraft AS (14,6%) og Å Energi Vannkraft AS (12,2%).

Interne retningslinjer

Selskapet har interne krav til hvordan vi forankrer arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, blant annet i etiske retningslinjer for alle ansatte og i innkjøpsprosedyrer, og disse er tilgjengelige for alle ansatte på selskapets intranettsider.

Sira-Kvina gjennomfører aktsomhetsvurdering og vurdering av tiltak basert på beste praksis og ved bruk av systemer som beskrevet i kapittel 2.

Målsetning og fremdrift

1.1. Overordnet om mål og fremdrift

Vi arbeider systematisk med å foreta vurderinger av risiko knyttet til selskapets aktiviteter og samarbeid med våre forretningsforbindelser. Videre arbeider selskapet kontinuerlig med å gjennomføre tiltak for å nå målene satt av selskapet. Se rapportens punkt 3 og 4 for veiledning i arbeidet som er gjort i rapporteringsåret.

1.2. Mål for kommende år

Basert på vurderingene som er gjort og dokumentert i denne rapporten og et meget begrenset omfang av funn, så har vi satt oss følgende mål for innværende år:

Målsetninger

- Vi skal videreutvikle aktsomhetsvurderingen på bakgrunn av erfaringene vi gjør
- Vi skal heve kompetansen internt når det gjelder bærekraft og ansvarlig innkjøpspraksis.

2. Aktsomhetsvurderingen

Overordnet om selskapets fokus for aktsomhetsvurderingen – metodikk
Sira-Kvina foretar årlige vurderinger av risiko for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold knyttet til selskapets aktiviteter og forretningsforhold. Selskapet kartlegger løpende eventuelle varsel eller indikasjoner på menneskerettighetsbrudd eller brudd på anstendige arbeidsforhold knyttet til selskapets aktivitet. I tillegg til oppgaver som tilligger f.eks. HMS-, HR- og innkjøpsfunksjoner i selskapet, så bidrar også vernetjenesten og ansattrepresentanter aktivt i kontroll av arbeidsforhold hos våre leverandører. Varling om uønskede forhold av enhver art eller omfang kan gå gjennom ulike kanaler. Den mest brukte kanalen er vårt standard varslingsystem for avvikshåndtering, men varsler kan også gå gjennom vernetjeneste, driftsleder eller direkte til selskapets styre, og om nødvendig anonymt.

I kartleggingsarbeidet benytter Sira-Kvina en digital plattform utviklet av Iignite Procurement AS. Plattformen forenkler gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger i tråd med kravene i åpenhetsloven. Gjennom plattformen har Sira-Kvina fått en systematisert oversikt over førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører. Basert på denne oversikten har plattformen foretatt innledende vurderinger av risikoen for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Stegene i denne vurderingen redegjøres for i det følgende:

1. Basert på leverandørdata hentet fra regnskapsdata opprettes en fullstendig oversikt over selskapets førsteleddsleverandører og forretningspartnere. Selskapet har i plattformen manuelt opprettet andre kjente forretningspartnere og underleverandører ved behov. Gjennom plattformen oppdateres oversikten over selskapets førsteleddsleverandører løpende.

2. I plattformen berikes leverandørinformasjon gjennom tredjepartssamarbeid med ENIN og det innhentes informasjon og finansielle opplysninger om selskapets leverandører som industrikoder (NACE).
3. Gjennom steg 1 og 2 får selskapet en oversikt over førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører, med tilhørende leverandørinformasjon.
4. Risikoevalueringsverktøyet i plattformen har foretatt en innledende risikoklassifisering av selskapets førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører basert på geografi og bransje, til henholdsvis «høy», «medium» eller «lav» risiko for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
5. Leverandørmassen er dessuten sortert basert på art og omfang av produkter og tjenester som leveres. Gjennom klassifiseringsverktøyet har leverandører som møter egendefinerte risikoparametere blitt klassifisert i henhold til høy, medium og lav risiko for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
6. Som ledd i risikokartleggingen, har selskapet sendt ut egendefinerte spørreskjemaer til definerte forretningsforbindelser for å innhente ytterligere informasjon.
7. Basert på funnene i punkt 4, 5 og 6, har selskapet vurdert at det på nåværende tidspunkt ikke er grunnlag for å iverksette konkrete tiltak eller aksjoner ovenfor leverandører generelt. I ett tilfelle følges en leverandør opp for å i første omgang bekrefte fakta og deretter eventuelt vurdere kontraktsforholdet og videre samarbeid for å sikre grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Selskapet har dermed iverksatt tiltak der alvorlighetsgraden og sannsynligheten for skade er størst og der selskapet har størst påvirkningskraft for en positiv utvikling. Prioriteringen henger sammen med selskapets tilknytning til og ansvar for risikoen, og står i forhold til virksomhetens størrelse, art og kontekst.
8. Selskapet vil involvere interessenter, leverandører og forretningspartnere ved iverksettelse av tiltak.

I analyseverktøyet fra plattformen er det utarbeidet analyser av leverandørkjeden basert på leverandørdata, utfallet av risikoklassifiseringen og innhentet informasjon fra leverandørkjeden, herunder er følgende opplysninger:

- a. Antall førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører, med tilhørende leverandørinformasjon
- b. Oversikt over selskapets førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører som har blitt forelagt og har svart ut spørreskjemaer relevant som selskapets aktsomhetsvurdering
- c. Oversikt over selskapets førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører som har opplyst:
 - a. At deres virksomhet er omfattet av åpenhetsloven

- b. At det er utført aktsomhetsvurderingen av virksomheten i tråd med kravene åpenhetsloven
- c. At resultatet av aktsomhetsvurderingen er nedfelt i en rapport i tråd med kravene i åpenhetsloven
- d. Nærmere risikoevaluering av selskapets førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører basert på risikoprofilene høy, medium og lav
- e. Oversikt over førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører hvor det er iverksatt tiltak, jf. steg 6 over

Relevante forhold for aktsomhetsvurdering knyttet til selskapets aktivitet og forretningsforhold er bl.a.:

- Selskapets operasjonelle kontekst
- Finansielle forholdstall
- Selskapets forretningsmodell
- Posisjon i leverandørkjeden
- Type produkt og tjenester

I det følgende vil vi redegjøre for vesentlig risiko for negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som er avdekket gjennom selskapets aktsomhetsvurderinger. Redegjørelsen omfatter også eventuelle konstaterte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Selskapets leverandørkjede og forretningspartnere

Selskapet hadde kommersielle relasjoner med 238 førsteleddsleverandører og forretningspartnere i 2022 hvorav 27 representerte 80% av våre samlede innkjøp av varer og tjenester, og samtlige av disse er lokalisert i Norge. Blant disse er dessuten 10 lokale leverandører som vi har hatt langvarige og tette relasjoner til og utgjør 26% av samlede innkjøp av varer og tjenester i 2022.

Spørreundersøkelsen vi har gjennomført viser at våre leverandører og forretningspartnere har gjennomgående en oppfatning av lav reell risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakers rettigheter. For leveranser fra utlandet har kun to leverandører påpekt risikoer knyttet til enkelte elektroniske komponenter og ved utvinning av råvarer, spesielt kobber.

Sira-Kvina deler disse overordnede vurderingene av risikoer i leverandørkjeden.

Aktsomhetsvurderinger av selskapets virksomhet

2.1. **Produksjons av elektrisitet fra vannkraft**

Vi produserer elektrisitet gjennom et lite antall, men store aggregater som ble installert for flere tiår siden og som vedlikeholdes løpende og over tid rehabiliteres av egne ansatte i tett samarbeid med våre leverandører. Virksomheten er godt regulert av myndigheter og gjennom avtaler med ansatte og fagforbund for å blant annet å fremme sikker drift og anstendige arbeidsforhold. Samtlige besvarelser fra våre leverandører bekrefter full organisasjonsfrihet og at det ikke er identifisert brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller arbeidstakers rettigheter. Utsagnskraften av dette er styrket av at alle respondentene også rapporterer om etablerte etiske retningslinjer og varslingskanaler for å avdekke eventuelt kritikkverdige forhold. Samtlige besvarelser bekrefter

dessuten at alle ansatte har arbeidskontrakter og at ansatte mottar lønn som minst er i henhold til tariffavtaler.

Vedlikehold og rehabilitering av kraftverk innebærer i noen grad å bytte komponenter, men mest av alt «skru-tid» av egne og eksterne fagarbeidere og ingeniørtimer knyttet til planlegging, gjennomføring og kontroll av arbeidet. Det er identifisert en rekke risikoer ved slikt arbeid, mest av alt, men ikke avgrenset til arbeid med høyspenning, tunge løft, støy og arbeid i høyden.

Rehabilitering av dammer innebærer i stor grad bruk av anleggstjenester levert fra lokale og regionale bedrifter. Vesentlige risikoer er knyttet til bruk av eksplosiver, arbeid i vannveier og klemfarer.

Alle prosjekter, tiltak og daglige arbeidsoppgaver skal være gjenstand for risikovurderinger som gjennomføres av kompetent personell og kommuniseres til alle involverte.

Resultatet av aktsomhetsvurderingen

Aktsomhetsvurderingen har ikke avdekket brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold hos våre leverandører og forretningspartnere eller i neste ledd i leverandørkjeden. Sporadisk oppfølging av våre forretningspartnere har imidlertid avdekket indikasjoner på ett arbeidsforhold som kanskje ikke er i tråd med våre krav og forventninger hos en lokal forretningspartner. Indikasjonen på brudd er knyttet til potensielt manglende utbetaling av overtidsarbeid og sykepenger. Dette følges opp for å avdekke alle relevante fakta før det eventuelt iverksettes avbøtende tiltak, jf. avsnitt 3 nedenfor.

3. Tiltak for å Stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser

Selskapet vil i det følgende redegjøre for de tiltak virksomheten har iverksatt for å forebygge, begrense eller stanse kartlagte konsekvensene og risikoer som er avdekket i punktet over.

Vi har iverksatt følgende tiltak på bakgrunn av kartleggingen:

Kartlagt risiko for brudd	Påstand om manglende utbetaling av godtgjørelse for overtid og sykefravær
Iverksatte tiltak	Innhente alle relevante fakta i møte med forretningspartner og søke å bidra til at eventuelle feil rettes opp i.
Mål i rapporteringsåret	Gjennomføre aktuelle endringer i kontraktsforhold og kartlegge om det er tilsvarende forhold under lignende tjenesteforhold
Status	Planlagt for juli 2023

4. Overvåking av tiltak – gjennomføring og resultat

Innledning

Vi arbeider kontinuerlig med å overvåke gjennomføringen av tidligere iverksatte tiltak (før åpenhetsloven trådte i kraft) og vil overvåke nye tiltak og resultatene disse medfører.

Rutiner for overvåking

Økonomi- og administrasjonssjef i Sira-Kvina har det overordnede ansvaret for å overvåke gjennomføringen og resultatet av iverksatte tiltak. Dette skjer i tett samarbeid med den som er ansvarlig for aktuelt innkjøp og HMS-K ansvarlig.

Selskapet gjennomfører ulike tiltak for overvåking av gjennomføringen:

- Vi utfører eller innhenter tilfeldige vurderinger eller revisjoner av oppnådde resultater og kontraktsfestede forhold, spesielt knyttet til HMS og arbeidstakeres rettigheter.
- Vi får jevnlig tilbakemelding fra våre leverandører om risikoreduserende tiltak.
- Vi får jevnlig tilbakemelding fra representanter, vernetjenesten og fagforeninger for de berørte arbeidstakere, både egne og eksternt ansatte.
- Vi gjennomgår bransje-spesifikke rapporter og deler erfaringer fra disse og egne læringsplakater i organisasjonen.
- Vi vil ta med erfaringer og tilbakemeldinger selskapet har tilegnet seg inn i aktsomhetsvurderingene.


5. Kommunikasjon med berørte interessenter og rettighetshavere

Selskapet har ikke avdekket brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold i rapporteringsåret, men følger opp et nylig varsel om risiko som beskrevet i kapittel tre. Selskapet har heller ikke avdekket vesentlig risiko for brudd/negative konsekvenser som nevnt.

6. Gjenoppretting og erstatning

Selskapet har ikke avdekket tilfeller som krever gjenoppretting i rapporteringsåret.

Tonstad, 30.06.2023



Magne G. Bratland
Daglig leder



Leiv-Ingve Ørke
Styrets leder